

Framtiden i våre hender

Årsmelding 2021

Framtiden i
våre hender

Innhold

1 — HILSEN FRA LEDER	03
2 — SLIK FORANDRER VI VERDEN	04
3 — SATSNINGSOMRÅDENE	05
Redusert forbruk og bærekraftig produksjon.....	05
Trygg og bærekraftig tekstilindustri.....	07
Bærekraftig mat i et globalt perspektiv.....	08
Etiske og bærekraftige investeringer.....	09
Organisatoriske mål.....	10
4 — ANSATTE OG HMS	12
5 — EKSTERN MILJØPÅVIRKNING	12
6 — ØKONOMI	12
7 — STYRETS ARBEID	13
8 — VEDLEGG 1: MEDLEMSSTATISTIKK	14
9 — VEDLEGG 2: RAPPORTER OG NOTATER 2021.....	16

Hilsen fra leder

På vei inn i 2021 hadde vi et håp om en ny normal etter et år preget av nedstenging, usikkerhet og uforutsigbarhet. Istedenfor forble pandemien en ujevn takt i livene våre dette året. Heller ikke i år har forholdene ligget godt til rette for folkelig mobilisering og å mane til felles kamp for en mer rettferdig verden.

Likevel, når vi summerer opp etter året som har gått, kan Framtiden i våre hender se tilbake på store og viktige resultater av arbeidet vårt. Åpenhetsloven ble vedtatt av Stortinget i juni. Det betyr at rundt 9000 norske selskaper nå blir lovpålagt å sikre gode arbeidsforhold og menneskerettigheter blant sine leverandører, samt å gi informasjon til forbrukere som lurer på under hvilke forhold varer og tjenester er produsert. Loven er et viktig steg i retning av et mer ansvarlig norsk næringsliv. Dette er en kjempeseier for Framtiden i våre hender!

Selv synes jeg det er spesielt gledelig at loven er et resultat av at organisasjonen har jobbet godt og samkjørt sammen i en årrekke. Fra lokallag og ververe som har samlet inn underskrifter, stått på stand, delt kampanjer i sosiale medier, til rådgivere som har jobbet med det faglige grunnlaget, med politisk påvirkning eller utadrettet kommunikasjonsarbeid – alle har på ulikt vis bidratt til at det nå finnes en norsk lov som har sitt utspring fra Framtiden i våre henders arbeid. Sammen med andre i sivilsamfunnet og næringsliv skapte vi et felles trykk som gjorde loven en realitet. Det skal vi være stolte av.

Arbeidet vårt anerkjennes på flere fronter – i 2021 ble vi også nominert til Nordisk Råds Miljøpris, for vårt systematiske arbeid for bærekraftige matsystemer, både på skoler og offentlig institusjoner, i næringslivet og i politikken. Folk ser nytten av arbeidet vårt – og på tampen av året rundet vi 44.000 medlemmer. Det gir styrke og mot inn i et nytt år.

Takk til alle medlemmer, frivillige, ansatte og støttespillere for innsatsen i året som har gått!

Anja Bakken Riise,

Leder i Framtiden i våre hender

Slik forandrer vi verden

I strategien for 2019-2021 har vi definert vår egen endringsmetode, for hvordan Framtiden i våre hender forandrer verden. Under oppsummerer vi noen av de viktigste aktivitetene vi har gjennomført i løpet av året som har gått.

→ Å produsere ny kunnskap

I løpet av 2021 lanserte Framtiden i våre hender ni rapporter. Se vedlegg for fullstendig oversikt.

→ Aktiv deltakelse i samfunnsdebatten

I 2021 økte vi synligheten i redaksjonelle medier til et godt nivå. Vi hadde 1500 oppslag i redaksjonelle medier og deltok i flere relevante debatter i riks- og lokalaviser samt riksdekkende debattflater i radio og TV som Debatten, Dagsnytt Atten, Politisk Kvarter og i TV2s flater.

→ Grønne tips og hverdagsmiljøvern

Arbeidet med hverdagsmiljøvern vokser i både omfang og utbredelse, og vi opplever økende interesse for prosjektsamarbeid på flere av våre mest sentrale områder fra stadig flere aktører, både offentlige og private.

→ Kampanjer

Også i 2021 jobbet vi med kampanjen Klimadugnad. For å påvirke politikken til den nye regjeringen samlet vi inn 17.500 underskrifter for en politisk «Tiltakspakke mot sløsing».

I november gjennomførte vi en minikampanje rettet mot IKEA. En rekke lokallag deltok, og sammen skapte vi atter en gang press på møbelkjeden for å signere Sikkerhetsavtalen for Bangladesh.

→ Å være en konstruktiv og løsningsorientert samarbeidspartner

Vi har søkt samarbeid med ulike aktører innenfor fagbevegelsen, landbruksnæringen, forskningsmiljøer, arbeidsgiverorganisasjoner og miljøbevegelsen.

→ En demokratisk medlemsorganisasjon

Vi har fortsatt styrkingen av regionkontorene våre i Tromsø, Trondheim og Lillehammer gjennom 2021. Vi har hatt noe tilbakegang med tanke på lokal aktivitet gjennom hele pandemiperioden, samtidig har mange av lokallagene opprettholdt et høyt aktivitetsnivå. Vi har også gjennomført det største og mest aktive landsmøtet på mange år – med gode diskusjoner og vedtak for å styrke organisasjonen ytterligere. Økt bruk av digitale plattformer gir bedre muligheter for diskusjon og innspill underveis i interne prosesser, og bidrar til å styrke det interne demokratiet i organisasjonen.

Satsningsområdene

Redusert forbruk og bærekraftig produksjon

→ **Langsiktig mål: Forbruket i Norge skal være på et bærekraftig nivå**

Omstilling av norsk forbruk i et globalt perspektiv ligger som en rød tråd i mye av arbeidet som gjøres i Framtiden i våre hender. I 2021 viser våre egne analyser at det norske forbruket på noen områder har flatet ut, men at det fortsatt er på et altfor høyt nivå. Det norske forbruket er ikke i nærheten av et nivå.

Befolkningsundersøkelser viser at en stor andel av befolkning ønsker like inngripende politikk som under pandemien dersom det bidrar til at vi lykkes med klimaomstillingen. I 2021 begynte Framtiden i våre hender for alvor arbeidet med å kreve at norsk klimapolitikk skal komplementeres med et forbruksbasert perspektiv. I regjeringens klimaplan 2030 gis Miljødirektoratet i oppdrag å utrede om denne typen regnskap skal utarbeides for Norge. Utredningen skal være ferdigstilt høsten 2022.

→ **Mål: Stortinget vedtar en etikkinformasjonslov**

Det langsiktige arbeidet med leverandørkjeder gjorde at vi i 2015 lanserte både idè og utkast til en etikkinformasjonslov. I juni 2021, etter år med faglig arbeid, alliansebygging, deltakelse i flere skriftlige og muntlige høringsrunder, møter med det regjeringsutnevnte etikkinformasjonsutvalget, deltakelse i etableringen av Koalisjonen for ansvarlig næringsliv (KAN) og samarbeid med internasjonale partnere for å sikre deres innspill inn i prosessen noterte vi med stor tilfredshet at Åpenhetsloven ble vedtatt i juni 2021. Det er en lov som kombinerer både forbrukernes rett til informasjon og selskapenes plikt til å rapportere på menneskerettigheter, og betegnes som den sterkeste menneskerettighetsloven per i dag internasjonalt, og den som favner relativt flest selskaper. Den overfører også rettigheter til forbrukeren, en rett til informasjon om arbeidsforhold bak en vare, som blir en plikt for selskapene å svare.

→ **Mål: Stortinget vedtar tiltak som øker levetid, reparerbarhet og resirkulerbarhet**

→ **Mål: Stortinget vedtar tiltak som gjør det attraktivt å leie, dele og gjenbruke**

EU-kommisjonens handlingsplan for sirkulær økonomi ble lansert i mars 2020, og sentralt i planen er at produsenter skal ta mer ansvar for å lage bærekraftige produkter og holde disse i omløp lenger. Flere produkter skal omfattes av økodesign-direktivet og produktstandarder for å sikre miljøvennlig design, reparasjonsmuligheter og lengre levetid for varer, inkludert på elektronikk og tekstil.

I Framtiden i våre hender ble arbeidet for å oppnå disse målene rettet mot ulike pågående politiske prosesser i 2021. Vårt fokus har blant annet vært fritak for moms på reparasjon og utleie, men òg på levetid og fritt reparatørvalg. Disse kravene var sentrale i vår Klimadugnad-kampanje for en tiltakspakke mot sløsing. Vi sikret ambisiøse, men noe uforpliktende formuleringer i Hurdalsplattformen, som vi følger videre.

I 2021 startet vi opp et tverr-regionalt prosjekt kalt «Sirkulærøkonomi i praksis». I samarbeid med yrkesfagklasser og tilhørende aktører i bransjen vil vi redusere avfall gjennom å øke ressurseffektiviteten i ulike materialstrømmer. Gjennom prosjektet får vi innsikt i- og praktiske erfaringer med utfordringene bransjen selv står i på grunn av mangel på oppdaterte politiske tiltak og føringer for å øke ressurseffektiviteten. Disse praktiske erfaringene ser vi på som verdifulle innsikter for videre politisk påvirkning for en mer sirkulær økonomi i Norge.

→ **Mål: Flere produsenter faser ut miljøgifter**

Miljøgifter hadde en noe lavere prioritet i organisasjonen i 2021. Regjeringen presenterte sin nye handlingsplan for en giftfri hverdag sommeren 2021 hvor noen av våre innspill er tatt inn. Planen legger dessverre ikke opp til noen nasjonale reguleringstiltak for miljøgifter i hverdagsprodukter, men baserer seg på at Norge skal jobbe for strengere europeisk og internasjonalt kjemikalielovgivning. EUs arbeid med sin kjemikaliestrategi for bærekraft har god fremdrift, men restriksjonsforslaget om gruppeforbud mot PFAS er noe utsatt og blir først lagt frem tidlig i 2023.

→ **Mål: Flere biblioteker og institusjoner begynner med utlån**

Dette er et arbeid som ble prioritert høyere i starten av strategiperioden, og som i 2020 og 2021 ble lagt en del begrensninger på, som følge av pandemien.

→ **Mål: Stortinget vedtar forbud mot unødvendig engangsplast**

Stortinget vedtok forbud mot unødvendig engangsplast i tandem med at et tilsvarende forbud ble varslet fra EU. Forbudet trådte i kraft i 2021, og har så langt hatt nokså god oppslutning, selv om det har vært vesentlig oppmerksomhet rundt noen produsenters løsninger for engangsskjeer. Nå er spørsmålet om forbudet burde gjelde flere produktgrupper. Den nye regjeringen varslet i Hurdalsplattformen at den vil vurdere en avgift på fossil (ikke-resirkulert) plast, samt mer gjenvinning og sporing av plast.

→ **Mål: Holdningsendring blant forbrukere for redusert forbruk**

I 2021 gjorde vi en systematisk kartlegging av befolkningens holdninger på klima og miljø. I tillegg til å gjennomgå allerede eksisterende undersøkelser fikk vi gjennomført vår egen kvantitative befolkningsundersøkelse ved Opinion analysebyrå våren 2021 med mål om å finne ut hva folk mener om våre politiske krav og miljøtiltak generelt. Undersøkelsen viser at folk flest sier seg villige til å tåle både strengere regulering og høyere kostnader for å bidra til et mer rettferdig og bærekraftig samfunn. Nesten halvparten sier blant annet at de mener et liv med mindre forbruk vil oppleves som mer meningsfullt. Vi planlegger å gjenta slike kartlegginger og undersøkelser med jevne mellom for å kunne følge utviklingen over tid.

→ **Mål: flere velger bort flyreiser og flere velger å ta toget**

2021 var et uvanlig år i transportsammenheng. Som følge av pandemien ble det en kraftig reduksjon i reiseaktiviteten globalt. Reiserestriksjoner gjorde at lange reiser ble begrenset, men også digitale samarbeidsløsninger bidro til å gjøre mange arbeidsreiser overflødige. Framtiden i våre hender deltok i flere debatter rundt hvordan endringene under pandemien vil påvirke reisemønstre framover og hva som må gjøres for å høste mest mulig grønn omstilling som følge av pandemien.

Lavprisselskapet WizzAir etablerte seg i Norge og kjørte reklamer hvor de påstå av de var Europas grønneste flyselskap. Vi klagde dette inn til forbrukertilsynet og fikk medhold.

Framtiden i våre henders klimadugnad ble lansert og gikk gjennom stort sett hele 2021. Denne kampanjen inneholdt en pakke med klimahandlinger innenfor temaene transport, mat og forbruk som vi oppfordret folk til å gjennomføre.

Vi har hatt styreledelse i Jernbanealliansen gjennom hele 2021. Gjennom Jernbanealliansen har vi hatt fokus på godsoverføring til bane, pandemikompensasjon til togoperatørene, togmateriell og nattog.

Trygg og bærekraftig tekstilindustri

→ **Langsiktig mål: Arbeiderne skal ha levelønn og trygghet, og miljøavtrykket fra tekstilproduksjon skal være bærekraftig**

→ **Mål: Selskaper gir tryggere arbeidsforhold og levelønn**

Også gjennom hele 2021 holdt Framtiden i våre hender et sterkt kritisk søkelys på leverandørkjedene, og arbeidsforhold for arbeidere i produksjonsland i det globale Sør. Vi har fulgt med på hvilke konsekvenser den langvarige korona-situasjonen fikk for arbeiderne i tekstilindustrien. Dette arbeidet støtter seg i stor grad på vårt medlemskap i det internasjonale nettverket Clean Clothes Campaign, som gir oss tilgang til organisasjoner og kilder i tekstilsektoren, og dermed en troverdighet i arbeidet for åpenhet og levelønn for tekstilarbeiderne. De største seirene i 2021 fikk vi da vårt forslag om en åpenhetslov ble vedtatt og da sikkerhetsavtalen for tekstilarbeiderne i Bangladesh ble forlenget. Etter stort press fra fagbevegelsen og CCC, deriblant Framtiden i våre hender, ble avtalen i september berget for to nye år. Fire norske selskaper, Varner Gruppen, Voice, Kid Interiør og Princess underskrev den, mens interiørgiganten IKEA nektet å ta ansvar og fikk dermed mye oppmerksomhet rettet mot seg mot slutten av året.

Vi har i 2021 avdekket at de landene Norge får mest klær fra, er også de med dårligste forutsetninger for fagorganisering og at situasjonen har blitt verre under covid-epidemien.

→ Mål: Selskaper gir større innsyn

Vi har kontaktet en rekke selskaper for at disse enten skulle offentliggjøre sin leverandørliste, eller alternativt oppdatere eller utbedre allerede publiserte lister. Vi har oppdatert vår store oversikt over hvorvidt selskaper som har åpne leverandørlistene eller ikke. Vi ser at noen selskaper, skritt for skritt gjør det mulig å spore varene tilbake til produksjonsstedet.

Vi jobbet inn i det siste for at åpne leverandørlistene og sporbarhet skulle bli en del av påleggene i åpenhetsloven, men vant ikke fram på dette punktet. Vi vil jobbe for at dette kommer inn i forbindelse med evalueringen av loven som vil skje et par år etter at loven trer i kraft. Selv om ikke dette elementet kom eksplisitt inn, vil loven likevel gjøre at rundt 9000 selskaper etter 1. juli må være langt mer transparente om forhold i sin leverandørkjede.

→ Mål: Det blir enklere og billigere å reparere, bytte og gjenbruke klær

Selv om Stortinget i 2021 ikke vedtok politikk for å gjøre det enklere og billigere å reparere, bytte og gjenbruke klær, har flere tekstilselskaper utviklet mer sirkulære forretningsmodeller i strategiperioden.

Bergans tilbyr nå tjenester som reparasjon, utleie, redesign og gjenbruk, selskap som Repairable søker å gjøre reparasjon lettere tilgjengelig, Northern Playground har tatt til orde for miljøavgift på tekstiler og tilbyr livstidsgaranti på sine plagg, og gjenbruksaktører som Tise gjør det svært bra. Det har også kommet flere selskaper som driver med klesutleie.

I løpet av 2021 har Framtiden i våre hender pushet kraftig på for at miljøavtrykket fra tekstilproduksjon skal bli mer bærekraftig og gjøre det enklere å reparere, bytte og gjenbruke klær - gjennom mediasaker, hørings svar og innspillmøter med politiske partier. Blant lokallagene er klesbyttemarkeder kanskje den enkeltaktiviteten som treffer best og engasjerer flest, og lokalt organiserte klesbyttemarkeder er et godt og konkret handlingsalternativ og en arena vi treffer mange i målgruppene våre.

Bærekraftig mat i et globalt perspektiv

→ Langsiktig mål: Maten skal produseres på en etisk og miljømessig bærekraftig måte

I Norge må vi endre både matvaner og måten vi produserer maten vår dersom vi skal adressere natur- og klimakrisen på rettferdig måte. Selv om interessen for økologisk og plantebasert mat øker, spiser vi fortsatt mer av klimaintensive matvarer som kjøtt enn det som både er ernærings- og klimamessig bærekraftig. Det går også for sakte å få ned matsvinnet. Matsvinn tallene for 2020 som ble sluppet i desember 2021 viser at Norge ligger bak skjema for reduksjon.

Gjennom den nye regjeringens plattform, og senere budsjettforlik, ble Bionova opprettet. Bionova skal være et virkemiddel for omstilling til en biobasert sirkulærøkonomi i Norge, der styrkning av klimatiltak i landbruket særstilles.

→ Mål: Norge innfører en matkastelov

Regjeringen Solberg var forpliktet av Stortinget til å utforme et forslag til matkastelov, men det ble mot slutten av stortingssesjonen klart at regjeringen kom til å bryte forpliktelsen tross KrFs engasjement for loven. Det var derfor gledelig at Hurdalsplattformen slår også fast at en matkastelov endelig skal utarbeides!

→ Mål: Norske kommuner jobber aktivt for å redusere matsvinn

Vi har videreført prosjektarbeidet med mål om å kutte matsvinn sammen med flere kommuner, og har i 2021 hatt prosjektsamarbeid med Asker, Molde og Narvik. I tillegg har vi etablert et matvinn-prosjekt ved regionkontoret i Innlandet. Vi har også samarbeidet om et matvinn-prosjekt med Mills.

→ Mål: Norsk oppdrettsnæring legger mindre beslag på globale fellesressurser

I 2021 så vi at mens bruken av soya i fôr gikk ned i landbruket, så økte det i fiskerinæringen. Den nye regjeringen har i Hurdalsplattformen sagt at de vil ha mål om alt fôr fra bærekraftige kilder innen 2030 og at de vil sette opp et grønt fôrprogram.

Etiske og bærekraftige investeringer

→ Langsiktig mål: Bank- og finanssektoren er en drivkraft for et mer rettferdig og miljøvennlig samfunn

Innen finans og investeringer har «parisjustering» vært vår viktigste ramme for arbeidet i 2021. Med «parisjustering» menes at alle investeringer og utlån skal innrettes slik at man ikke finansierer virksomhet som vil bidra til å bryte Parisavtalens mål om maksimalt 2, og helst 1,5 grader celsius økt global temperatur.

Vi har jobbet både med Oljefondet og med de enkelte bankenes investeringspraksis. I året som gikk jobbet vi både med egne undersøkelser og samarbeidet med eksterne nettverk for å dokumentere og avdekke investeringspraksis i et bærekraftsperspektiv.

→ Mål: Oljefondet ut av fossil inn i fornybar energi

Hurdalsplattformen slår fast at regjeringen skal fastslå et langsiktig nullmål og at oljefondet skal bli internasjonalt ledende innen håndtering av klimarisiko. Dette er gledelige nyheter som vi følger videre!

→ Mål: Investorer får økt åpenhet, bedre policy og investeringspraksis

Flere norske banker lanserte og iverksatte nye klimamål i løpet av 2021. Dette er del av en internasjonal trend, men med arbeidet relatert til Etisk bankguide og fokus på bankers stemmegiving på årsmøter har vi bidratt til økt oppmerksomhet om ansvarlig bankpraksis og bærekraft, og vi ser at bankene nå konkurrerer om å være best på å parisjustere sine porteføljer – både i Norge og internasjonalt.

→ **Mål: Det skal være enkelt for kunder å ta bevisste bankvalg**

I begynnelsen av 2021 ble ordningen Egen pensjonskonto innført. I den forbindelse lanserte Framtiden i våre hender og Forbrukerrådet Etisk pensjonsguide, etter modell fra Etisk pensjonsguide.

Vi publiserte i 2021 en rekke artikler og rapporter om norske finansinstitusjoners investeringer for å gi forbrukere informasjon om forvaltningen av deres sparepenger.

→ **Mål: Investorer flytter penger fra verstinger til bærekraftige løsninger**

Framtiden i våre hender avdekket i 2021 at norske penger kan knyttes til selskapet Adani Ports. Dette er et selskap med tette koblinger til militæret i Myanmar, som gjør seg skyldig i grove overgrep mot befolkningen. DNB, Storebrand og KLP valgte alle å ekskludere Adani etter press fra Framtiden i våre hender.

→ **Mål: Investeringer i energi flyttes fra olje og gass til i fornybar energi**

Det er ulønnsomt å bli værende i sektorer og selskaper som forårsaker store utslipp, når økonomien for øvrig omstiller seg til en lavutslippsøkonomi, viste analysen gjennomført av SWF Global, på bestilling fra Framtiden i våre hender. Flere av banker, inkl. KLP og DNB har nå som del av sin nye klimapolicy ambisiøse målsettinger om å finansiere fornybar energi og klimaløsninger.

Organisatoriske mål

→ **Langsiktig mål: Framtiden i våre hender skal være det naturlige førstevalget for alle de som vil engasjere seg for et mer rettferdig og miljøvennlig samfunn (Marked/HL)**

Vi har i 2021 befestet stillingen vår som den største miljøorganisasjonen i Norge, målt i antall medlemmer. Samtidig er det andre organisasjoner som har flere aktive lokallag og flere lokale aktivister.

→ **Mål: Sterkere lokallag og regionlag, bl.a. ved opprettelsen av flere satsingssteder**

→ **Mål: Mer gjennomslag lokalt og nasjonalt for FIVHs lokallag**

→ **Mål: Flere aktive lokallag**

→ **Mål: Flere aktive frivillige**

Også i 2021 har pandemien gjort det krevende for frivillig organisasjonsarbeid, og Framtiden i våre hender har ikke vært noe unntak. Imidlertid har våre største og mest aktive lokallag klart å opprettholde aktiviteten også gjennom pandemiens andre år, og vi har tatt med oss mange av de gode erfaringene fra nye digitale verktøy inn i lokallagsarbeidet vårt.

Vi har i 2021 fortsatt styrkingen av våre tre regionkontor i Innlandet, Trøndelag og Nord-Norge, og vi opplever at samarbeidet både på tvers mellom regionkontorene og mellom hovedkontoret

og de tre regionene er styrket. Regionkontorene jobber i hovedsak prosjektbasert innenfor områder som sirkulærøkonomi, matvinn, plast og grønn mobilitet.

Vi har satt i gang et målrettet arbeid for å styrke lokallagenes kapasitet for å jobbe opp mot lokale politiske myndigheter. Dette arbeidet begynte som en del av Klimadugnad-kampanjen, men blir videreført som en selvstendig satsing og vi ser at dette blir viktig for å oppnå flere lokale politiske gjennomslag.

→ **Opprinnelig Mål: 38.000 medlemmer ved utgangen av 2020, og en utvikling mot 50.000 medlemmer innen Framtiden i våre henders 50-årsjubileum i 2024**

→ **Oppdatert mål: 46000 medlemmer ved utgangen av 2021, og våre medlemsinntekter skal vokse med minst ti prosent pr år.**

Medlemstallet i Framtiden i våre hender steg fra 42.441 til 44.480. Vi vervet 7226 medlemmer og mistet 4563 medlemmer i 2021, noe som ga en netto økning på 2039 medlemmer.

Dette tilsvarer frafall på 10 prosent. Takket være vervingen hadde vi alt i alt en medlemsvekst på 5 prosent.

Vi klarte å verve 7.223 nye medlemmer, noe som var ca 3.000 mindre enn vi trodde vi kunne få til. Vi antar at dette i stor grad skyldes koronarestriksjoner og karantener. I tillegg var det en mer reservert holdning både hos publikum og ververe om å ha kontakt med fremmede. Det viste seg både i ververesultatene og rekruttering av nye ververe.

Se vedlegg for ytterligere detaljer.

→ **Mål: Medlemsinntektene skal vokse med minst ti prosent i året**

Økningen i medlemsinntektene var god. Det skyldes i stor grad vervingen i 2020, som vi får fullt utbytte av i 2021. Den noe svakere vervingen i 2021 vil på samme måte vise seg neste år.

Medlemsinntektene steg fra kr 23.316.086 i 2020,- til kr 27.594.032,- i 2021. Det er kr 1.089.032,- over prognose og tilsvarer en vekst på ca 18 prosent, noe som er godt over målet på ti prosents vekst. Etter anbefaling fra revisor har vi endret måten vi fører kontingenten i regnskapet slik at tallene nå er kr 1,4 millioner høyere enn med gammel ordning, korrigert for det økte medlemsinntektene med ca 12 prosent.

Vi forventet en nettoinntekt på annonsesalget i Magasinet på kr 300.000,- i 2021. Det ble solgt annonser for kr 459.980,-, noe som utløste en provisjon på kr 250.016,- til annonseselger. Dermed satt FIVH igjen med kr 207.964,-, som er kr 92.036 mindre enn budsjettet.

Se vedlegg for ytterligere detaljer.

Ansatte og HMS (Helse Miljø og Sikkerhet)

I 2021 var det 64 ansatte i faste og midlertidige stillinger fordelt på 46,2 årsverk gjennom hele året. Dette inkluderer vikarer og prosjektstillinger samt fire lokallag med status som satsningssteder. I tillegg har også vært et stort antall midlertidige ansatte gjennom året. Dette er i all hovedsak ververe i sesongbasert arbeid. Sommerkampanjen 2021 hadde 50 ansatte i to måneder. Dette utgjør om lag åtte årsverk.

Framtiden i våre hender er knyttet til tariffavtalen mellom Handel og kontor og Hovedorganisasjonen Virke. Partsamarbeidet er også regulert av lokale avtaler, og jevnlig møter mellom ledelse og fagforening. Leder tjener 640.000,- kroner per år. Det er ikke vesentlige lønnsforskjeller mellom kjønnene.

Framtiden i våre hender har en innskuddsbasert tjenstepensjon i Storebrand. Innskuddet utgjør 7 prosent av den ansattes lønn. Ledelsen er omfattet av den samme pensjonsordningen som øvrige ansatte. Organisasjonen har også en AFP-ordning.

De ansatte har fem uker ferie. I tillegg gis det fri med lønn i romjula. Framtiden i våre hender praktiserer kortere arbeidstid, 35 timer per uke, sommertid fra 15. mai til 15. september og fleksible hjemmekontorordninger.

Det totale sykefraværet i 2021 er 6 prosent. Det egenmeldte fraværet utgjorde 0,41 prosent av totalen.

Likestilling: Av de 52 fast ansatte ved hovedkontoret er 33 kvinner og 19 menn. Ledergruppa består av tre menn og fire kvinner.

Verneombud er Sara Andersen Vågenes og HMS-ansvarlig er Line Kviberg.

Ekstern miljøpåvirkning

Framtiden i våre hender har ingen innsatsfaktorer eller produksjonsprosesser som påvirker det ytre miljø i vesentlig grad. Vi har gjort en rekke tiltak for å redusere miljø- og klimabelastningen fra vår virksomhet. Vi er sertifisert som miljøfyrtårn, følger grønne innkjøpsrutiner ved alle innkjøp, og vi kjøper inn økologiske og etisk merkede produkter. Hovedkontoret skaper svært lite avfall, som kildesorteres i tråd med Oslo kommunes retningslinjer. Reisevirksomhet gjøres så langt som mulig med miljøvennlige transportmidler, men har i 2021 vært så godt som ikke-eksisterende. Framtiden i våre hender er IA-bedrift.

Økonomi

Årsregnskapet med noter anses å gi et fyllestgjørende bilde av virksomheten i løpet av året, og om selskapets stilling ved årets utgang. Det er styrets vurdering at organisasjonen har en sunn økonomi, og det har vært viktig å styrke satsingen på alle organisasjonens arbeidsområder, inkludert ansettelse av regionkoordinatorer og videre styrket satsing på medlemsverving.

Regnskapet for 2021 viser inntekter på 48 millioner kroner, som er en liten økning sammenliknet med 2020. Med kostnader på 50,2 millioner kroner fikk vi et negativt resultat på 2,2 millioner. Dette skyldes i hovedsak mindre inntekter fra Lotteristiftelsen enn budsjettert. Beløpet overføres i sin helhet fra egenkapitalen, som etter dette er på 8,2 millioner kroner. Da er styrets forutsetning om at tre måneders drift skal være dekket, fortsatt ivaretatt. Det meste av egenkapitalen er plassert i Cultura Bank, mens 3 millioner kroner av egenkapitalen er plassert i rentefond hos Storebrand.

Styret anser at årsregnskapet gir et riktig bilde av Framtiden i våre henders eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Styret bekrefter at forutsetningene for fortsatt drift er til stede og årsregnskapet for 2021 er satt opp under denne forutsetning.

Styrets arbeid

Framtiden i våre henders hovedstyre har i 2021 bestått av:

Styreleder: Øyvind Eggen

Nestleder: Nini Hæggernes

Styremedlem: Håkon Lindahl

Styremedlem: André Seljestad Knudsen

Styremedlem: Sherry Hakimnejad

Styremedlem: Jonas Vevatne

Styremedlem: Kirsten Helene Teige

Styremedlem: Mari Gjengedal

Ansettes representant: Jonas Ådnøy Holmqvist

Varamedlemmer:

1. Line Gilberg

2. Sigurd Cottis Hoff

3. Perolina Klanderud

4. Hans Erik Lomtjernbakken Møller

5. Ingrid Lonar

6. Kenneth Lydersen

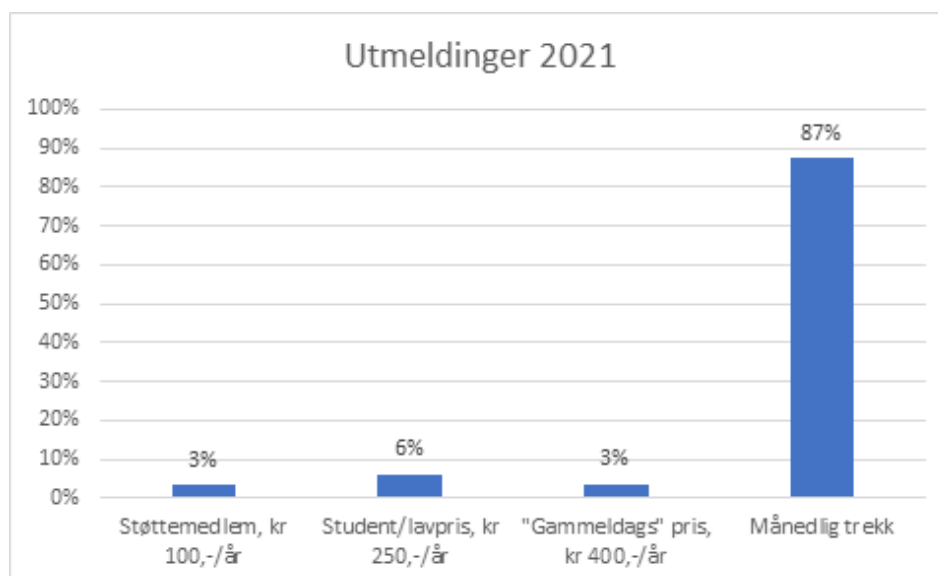
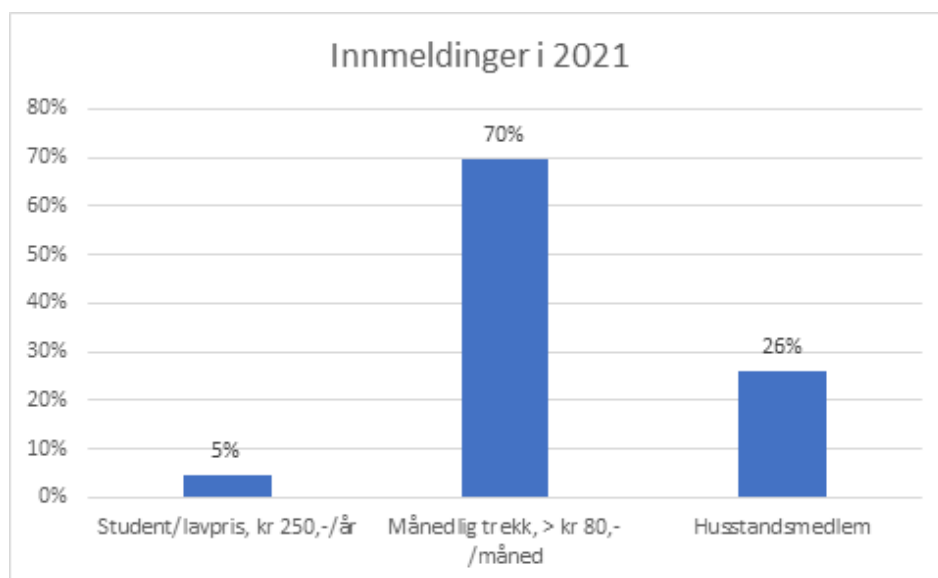
Styret har i 2021 hatt syv formelle styremøter. I tillegg har styret gjennomført to uformelle møter hvor arbeidet med organisasjonens femårsstrategi har blitt diskutert. Disse uformelle møtene har vært et viktig tilskudd til styrets arbeidsform, og har vært verdifulle i prosessen med å utarbeide den nye strategien som ble vedtatt på landsmøtet 30-31. oktober.

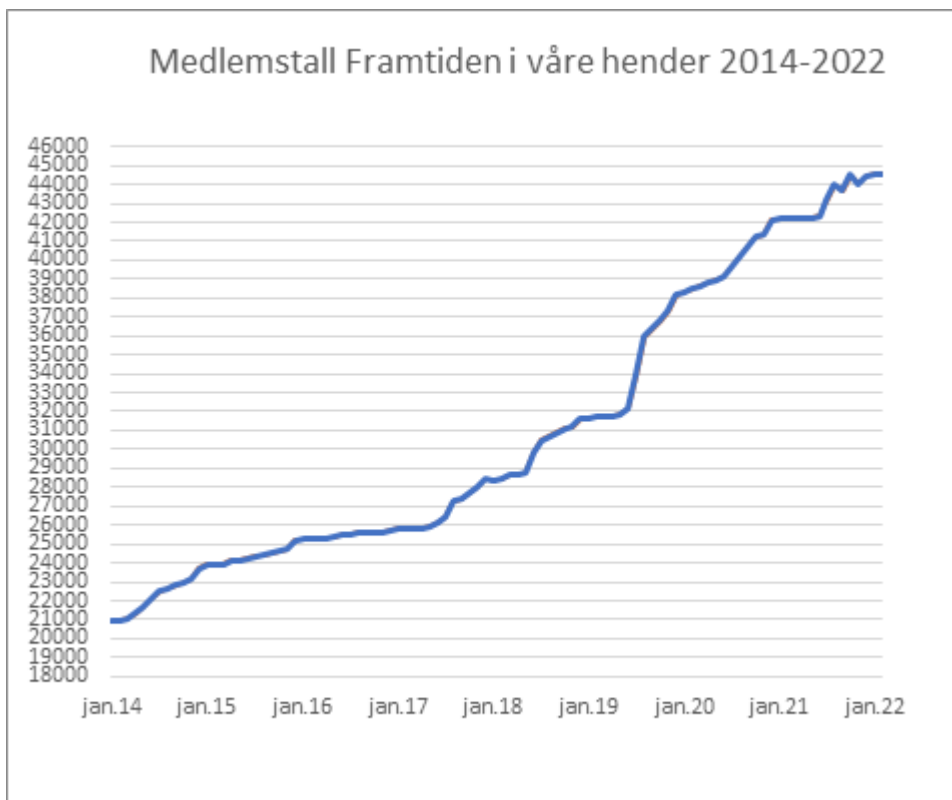
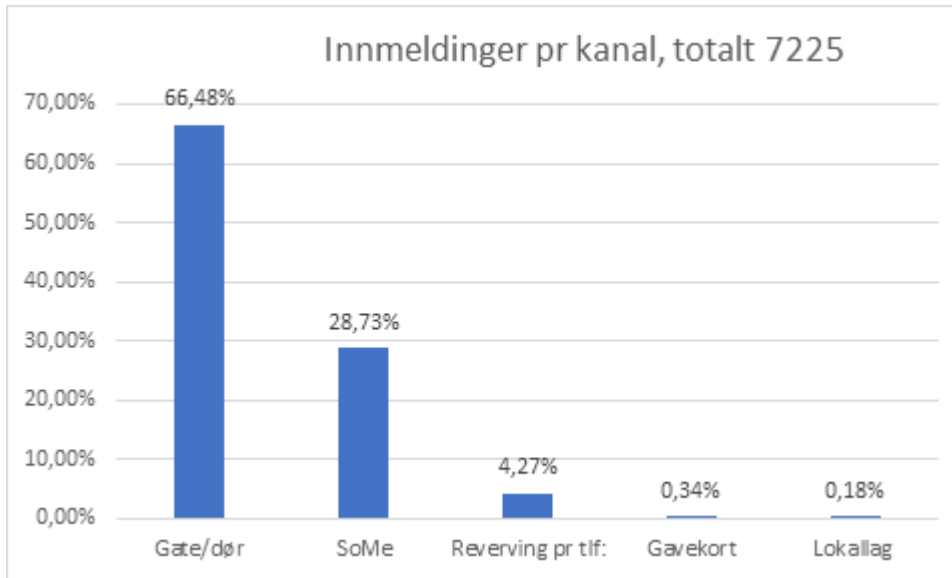
Også for styrets arbeid har pandemien lagt sine begrensninger, og de fleste møtene har blitt avholdt digitalt. Styrets viktigste saker har vært arbeid med den nye strategien, overordnet økonomistyring, planlegging og gjennomføring av landsmøtet samt behandle rapportering om hovedkontorets arbeid og eventuelt komme med tilbakemeldinger på dette.

Vedlegg 1: Medlemsstatistikk

Priser på medlemskap:

Medlemskap	Kr 400,-/år
Student/lavinntektsmedlem	Kr 250,-/år
Livstidsmedlem	Kr 7500,-/år
Givermedlem	Fra kr 500,-/år
Avtalegiromedlem	Fra kr 80,- /mnd

Vedlegg 2: Rapporter 2021

→ Redusert forbruk og bærekraftig produksjon

1. [Rapport: «Forbruksbasert klimaregnskap for Norge»](#)
2. [Rapport: «Sett pris på klimaet – økt aksept for avgifter som virker»](#)
3. Notat: Norsk forbruk av utvalgte varer siste 30 år og frem til og med 2020 [Noen hovedtrekk ved forbruket i 2020](#)
4. Befolkningsundersøkelse om klimatiltak: <https://www.framtiden.no/dokarkiv/annet/899-fivhs-egen-befolkningsundersokelse-2021/file.html> og <https://www.framtiden.no/202111297767/aktuelt/folk-flest-stotter-strengere-klima-og-miljotiltak.html>

→ Trygg og bærekraftig tekstilindustri

1. [Rapport: Kriser og klær](#) (Denne nevnes også under 4. Etisk og bærekraftig finans)
2. [Rapport: Kleskjedenes](#) verstingland (Skrevet i 2021, lansert januar 2022)

→ Bærekraftig mat i et globalt perspektiv

1. [Rapport: «Økonomiske virkemidler i norsk jordbruk for å oppnå lavere utslipp av klimagasser, redusert kjøttforbruk, stabil matproduksjon og jordbruk over hele landet»](#)
2. Featuresak: [Feature: «Superfisk blir fôr, ikke mat»](#)
3. [Featuresak: Brasiliansk soya og miljøutfordringene](#)
4. [Rapport: Soya i norsk fôr](#)

→ Etisk og bærekraftig finans

1. [Internasjonal rapport: «Banking on thin ice»](#)
2. Rapport: [Voting behaviours of Norwegian investors](#) og <https://www.framtiden.no/202103257708/aktuelt/etiske-investeringer/stort-sprik-i-bankers-oppfolging-av-klima-og-rettigheter.html>
3. [Case: Norske banker og Myanmar](#)
4. [Rapport: Analyse av Oljefondet](#)
5. [Rapport: Kriser og klær](#) (Denne nevnes også under 2. Trygg og bærekraftig tekstilindustri).

Framtiden i våre hender
Økernveien 94, 0579 Oslo
(+47) 22 03 31 50 - post@framtiden.no
www.framtiden.no

Vi jobber for en rettferdig
verden i økologisk balanse.

**Framtiden i
våre hender**